

CS – 064

50
III Semester B.A./B.Sc./B.Sc.(FAD) Examination, March 2023
(CBCS) (2015 – 16 and Onwards) (Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Champu Ramayana (Sundarakanda) – Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
ii) Question Nos. I, VI and VII should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) रामायणस्य कर्ता कः ?

अ) वाल्मीकिः आ) व्यासः इ) भासः ई) कालिदासः

2) भोजस्य पिता कः ?

अ) सिन्धुलः आ) सागरः इ) सप्तगिरिः ई) सर्वेशः

3) लङ्काधिपतिः कः ?

अ) रामः आ) रावणः इ) भरतः ई) सुग्रीवः

4) विश्रमाय पवननन्दनं कः प्रार्थितवान् ?

अ) गोमुखः आ) विमुखः इ) मैनाकः ई) पिनाकः

5) रामस्य दूतः कः ?

अ) हनूमान् आ) विभीषणः इ) महेन्द्रः ई) अङ्गदः

6) हनूमान् कस्य शैलस्य प्रस्थात् उदस्थात् ?

अ) मैनाकस्य आ) महेन्द्रस्य इ) हिमालयस्य ई) विन्ध्यस्य

7) सीता चूडामणिं कस्मै अयच्छत् ?

अ) विभीषणाय आ) हनूमते इ) रावणाय ई) कुम्भकर्णाय

8) विभीषण दुहिता का ?

अ) अमला आ) विमला इ) अनला ई) धवला

P.T.O.

- 9) हनुमान् कस्याः जठरे प्रविष्टवान् ?
 अ) सुरसायाः   आ) बीरजायाः   इ) उरसायाः   ई) विरसायाः
- 10) कः प्रतीचीं दिशां प्रविशति ?
 अ) हनुमान   आ) भास्वान्   इ) यशोमान्   ई) हिमवान्

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1) हनुमतः पादाघातेन जातां महेन्द्रशैलस्थितिं वर्णयत ।

ಹನುಮಂತನ ಪಾದಾಘಾತದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಹೇಂದ್ರಶೈಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Write an essay on the condition of Mahendra mountain by the footstep of Hanuman.

2) भोजराजस्य देश-काल-कृतयः ।

ಭೋಜರಾಜನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of Bhojaraja.

3) सीता-हनुमतोः संवादं विवृणुत ।

ಸೀತಾ-ಹನುಮಂತರ ಸಂವಾದವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the conversation between Sita and Hanuman.

III. अ) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** Shlokas.

1) तव पित्रा परित्रातः पूर्वं पर्वतभेदिनः ।

ತಸ್ಮಾನ್ನಾಸ್ಮಿ ವಿಪಕ್ಷೋಽಘ ಸಪಕ್ಷ ಇತಿ ಮಾಂ ಭಜ ॥

2) आविर्बभूव पूर्वद्रिः शृङ्ग शृङ्गारजीवितम् ।

ತಮಸ್ತಮಾಲಕಾಂತಾರಕುಠಾರಃ ಶಶಲಾಞ್ಚನಃ ॥

3) महामहीध्रसध्रीचीं सोऽयं वृद्धिमुपेयिवान् ।

ಯಥಾ ನೂನಮಪಾಂರಾಶಿಃ ಕುಲ್ಯಾತುಲ್ಯಾಂ ದಶಾಂ ದಧೌ ॥

4) कल्याणि त्वद्वियोगेन तीव्रवेगेन ताम्यतः ।

ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ಯ ದೂತಂ ಮಾಮನ್ಯಥಾ ಮಾಸ್ಮ ಮನ್ಯಥಾಃ ॥

आ) गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following passage.

एवं चिन्तयता हनूमता कथमपि निशीथसमये गते निशीथिनीनाथेऽपि चरमगिरिश्चरोपकण्ठसेवा-
मुत्कण्ठमाने दशकण्ठस्तु निद्राशेषेण स्मरशरप्रहारेण च कलुषीकृताक्षः सरसहरिचन्दनचर्चया
जानकी दर्शनिच्छया च प्रकटिरागः ।

अथवा

ततस्तं जानकीनिःसीमहर्षा बभाषे-महाभाग, सर्वथास्य दुरात्मनः प्रत्यासीदति मृत्युः
एवम्-अनलाभिधानया विभीषणदुहित्रा स्वमात्रा प्रेषितया भाषितम् । अयमप्यनार्यशीलः
तुरीयामुपायामन्तरेण न ममार्यपुत्रस्य समर्पयिष्यति ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following sentences.

- 1) वानरसेना कथं तरेदिममन्तरायां वितन्वत्तमुदन्वत्तम् ?
- 2) जीवति वा न वा इति न जानामि जानकी ।
- 3) स प्राण एव वसतीति विचित्रमेतत् ।
- 4) काञ्चनमर्यां शिंशिपामारुरोह ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×2½=5)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

- 1) विश्वगुणादर्शचम्पू ।
- 2) समुद्रोल्लङ्घनम् ।
- 3) मैनाकः ।
- 4) आज्जनेयः ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

अ) वाक्यानां दोषान् परिहरत (पञ्चानाम्) ।

(5×1=5)

- 1) अहं पाठं पठति ।
- 2) गुरुं नमः ।
- 3) तस्य विना तृणमपि न चलति ।
- 4) शिवः कैलासे अधिवसति ।
- 5) अहं शालां गच्छति ।
- 6) सः पठन्ति ।
- 7) चोरेण भयम् ।
- 8) अलं रोदनम् ।

आ) संस्कृतभाषया वाक्यं रचयत (पञ्चानाम्) ।

(5×1=5)

1) गत्वा ।	2) सः ।
3) बालकः ।	4) अत्र-तत्र ।
5) सर्वत्र ।	6) कथमपि ।
7) रामस्य ।	8) गच्छति ।

VII. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

(1×5=5)

यमुनानदीके दण्डकमेले एकं ग्रामं अस्ति. अत्र अग्निस्वामी एवम् ब्राह्मणं वासुसुत्तित्तु. अतनु वेदगणनु चिन्नागि कलित्तु. मन्दारवति एवम् हेसरुक्कं बड्डु मगकु अतन प्रीतिपात्रुकागिदुडु. अ तुरुणुयु ब्रह्मरचनेयुलि लुत्तमकागिदुडु. एकु दिन कानु कुबुदिन्द मुरुवरु तुरुणुरु अ गुरुमकु बन्दुरु. अवुरु समनद वयसु, रुष, विदु, गुणगणनु हुुदिदवरागिदुडु.

There was a village on the bank of river Yamuna. A brahmin by name Agniswamy lived in it. He was an adept in vedas. He had a beloved daughter named Mandaravathi. She was an extraordinary creation of Lord Brahma. One day three youths come to that village from Kanyakubja. They were all equal in their age, appearance, education and character.